

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/3620-

Dato
6. juni 2025

Spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2366 fra stortingsrepresentant Tina Bru om virkningene av å innføre et arbeidsfradrag

Jeg viser til brev fra Stortingets president 30. mai 2025 vedlagt spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 2366 fra representanten Tina Bru.

Spørsmål:

Hva er proveny- og fordelingsvirkningene av å innføre et arbeidsfradrag uten utfasing på hhv. 13 646 kroner, 18 182 kroner, 27 273 kroner og 31 818 kroner?

Begrunnelse:

Vi ber om at fordelingsvirkningene vises for hhv. alle personer over 17 år og personer over 17 år som berøres av arbeidsfradraget.

Svar:

Et arbeidsfradrag er et særskilt fradrag som kun gis i arbeidsinntekt, og som dermed gjør det mer lønnsomt å arbeide – også sammenlignet med å motta trygd. I svaret er det lagt til grunn at fradraget gis ved fastsetting av alminnelig inntekt.

Basert på dagens kunnskapsgrunnlag, er det betydelig usikkerhet om hvilke effekter et arbeidsfradrag vil ha på det samlede arbeidstilbudet. Behovet for mer kunnskap er bakgrunnen for at regjeringen vurderer en mulig begrenset forsøksordning med et arbeidsfradrag for et tilfeldig utvalg unge. Utformingen av forsøket er avgjørende for at det skal gi oss mer kunnskap om effektene. Dersom man innfører et arbeidsfradrag for alle, uten et forutgående forsøk, vil det trolig heller ikke i ettertid være mulig å vite hvilke effekter fradraget har.

Beregningene under inkluderer kun de direkte, mekaniske virkningene på skatteinntektene. De tar ikke hensyn til at endringer i skattereglene kan påvirke skattyternes atferd, som igjen kan ha betydning for offentlige finanser. Økonomisk teori tilsier at et arbeidsfradrag vil ha ulike, og til dels motstridende, effekter på samlet arbeidstilbud. Et arbeidsfradrag styrker insentivene til å delta i arbeidsmarkedet sammenlignet med å stå helt utenfor, og forventes derfor å ha en positiv effekt på sysselsettingen. Størrelsen på responsen er imidlertid svært usikker. For personer som allerede er i arbeid, vil fradraget øke den disponible inntekten etter skatt. Denne «inntektseffekten» trekker isolert sett i retning av redusert arbeidstilbud, ettersom det kan forventes at disse personene vil ta ut noe av inntektsøkningen i mer fritid. Avhengig av utforming, kan et arbeidsfradrag også påvirke lønnsomheten av å jobbe en time ekstra («substitusjonseffekt»), ved at det endrer skatten på den siste kronen man tjener. Typisk vil et arbeidsfradrag redusere marginalsatten og dermed styrke insentivene til å jobbe litt ekstra for personer med lave inntekter (der fradraget fases inn).

Tabell 1 viser anslåtte provenyvirkninger av å innføre et arbeidsfradrag gitt ulike størrelser på fradraget, i tråd med spørsmålet. Tabellene 2-5 viser anslåtte fordelingsvirkninger.

Beregningen er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2022. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2025. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet.

Tabell 1 Anslåtte provenyvirkninger av å innføre et arbeidsfradrag uten utfasing. Negative tall betyr lettelser. Sammenlignet med 2025-regler

Arbeidsfradrag	Påløpt proveny
13 646 kroner	-8,5 mrd. kroner
18 182 kroner	-11,3 mrd. kroner
27 273 kroner	-16,8 mrd. kroner
31 818 kroner	-19,5 mrd. kroner

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 2 Anslåtte fordelingsvirkninger av å innføre et arbeidsfradrag på 13 646 kroner for alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser.¹ Sammenlignet med 2025-regler

Bruttoinntekt ²	Antall personer	Gjennom- snittlig skatt i referanse- alternativet. Kroner	Gjennom- snittlig endring i skatt. Kroner	Antall som får endring i skatt	Andel som får endring i skatt. Pst.	Gjennom- snittlig endring for de som får endring i skatt. Kroner
0–100 000 kr	307 800	1 000	0	n.a. ³	n.a. ³	n.a. ³
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	0	4 800	2,3	-2 000
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	-800	39 900	30,2	-2 400
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	-800	63 900	31,8	-2 800
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	-1 000	83 800	33,5	-2 800
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	-1 000	103 100	35,8	-2 800
400 000–450 000 kr	285 600	68 600	-1 200	128 800	45,1	-2 800
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	-1 600	150 800	55,5	-2 800
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	-2 000	187 200	66,3	-3 000
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	-2 200	210 100	76,9	-3 000
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	-2 600	441 000	86,4	-3 000
700 000–800 000 kr	424 400	173 800	-2 800	390 100	91,9	-3 000
800 000–1 mill. kr	509 300	229 000	-2 800	477 700	93,8	-3 000
1 –2 mill. kr	548 500	406 600	-2 800	527 100	96,1	-3 000
2 –3 mill. kr	59 700	889 400	-2 800	57 300	96,0	-3 000
3 mill. kr og over	33 600	2 556 000	-2 800	31 200	92,9	-3 000
I alt	4 590 200	165 200	-1 800	2 897 000	63,1	-3 000

¹ Beløpene er avrundet til nærmeste 200 kroner.

² Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

³ Tall oppgis ikke ettersom antall personer er lavere enn SSBs minstegrense for en enkelt gruppe av personer.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 3 Anslåtte fordelingsvirkninger av å innføre et arbeidsfradrag på 18 182 kroner for alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser.¹ Sammenlignet med 2025-regler

Bruttoinntekt ²	Antall personer	Gjennom- snittlig skatt i referanse- alternativet. Kroner	Gjennom- snittlig endring i skatt. Kroner	Antall som får endring i skatt	Andel som får endring i skatt. Pst.	Gjennom- snittlig endring for de som får endring i skatt. Kroner
0–100 000 kr	307 800	1 000	0	n.a. ³	n.a. ³	n.a. ³
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	0	4 800	2,3	-2 600
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	-800	39 900	30,2	-3 000
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	-1 200	63 900	31,8	-3 600
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	-1 200	83 800	33,5	-3 600
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	-1 400	103 100	35,8	-3 600
400 000–450 000 kr	285 600	68 600	-1 600	128 800	45,1	-3 800
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	-2 200	150 800	55,5	-3 800
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	-2 600	187 200	66,3	-3 800
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	-3 000	210 100	76,9	-4 000
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	-3 400	441 000	86,4	-4 000
700 000–800 000 kr	424 400	173 800	-3 600	390 100	91,9	-4 000
800 000–1 mill. kr	509 300	229 000	-3 800	477 700	93,8	-4 000
1 –2 mill. kr	548 500	406 600	-3 800	527 100	96,1	-4 000
2 –3 mill. kr	59 700	889 400	-3 800	57 300	96,0	-4 000
3 mill. kr og over	33 600	2 556 000	-3 600	31 200	92,9	-4 000
I alt	4 590 200	165 200	-2 400	2 897 000	63,1	-3 800

¹ Beløpene er avrundet til nærmeste 200 kroner.

² Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

³ Tall oppgis ikke ettersom antall personer er lavere enn SSBs minstegrense for en enkelt gruppe av personer.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 4 Anslåtte fordelingsvirkninger av å innføre et arbeidsfradrag på 27 273 kroner for alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser.¹ Sammenlignet med 2025-regler

Bruttoinntekt ²	Antall personer	Gjennom- snittlig skatt i referanse- alternativet. Kroner	Gjennom- snittlig endring i skatt. Kroner	Antall som får endring i skatt	Andel som får endring i skatt. Pst.	Gjennom- snittlig endring for de som får endring i skatt. Kroner
0–100 000 kr	307 800	1 000	0	n.a. ³	n.a. ³	n.a. ³
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	0	4 800	2,3	-3 400
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	-1 200	39 900	30,2	-3 800
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	-1 600	63 900	31,8	-5 200
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	-1 800	83 800	33,5	-5 400
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	-2 000	103 100	35,8	-5 400
400 000–450 000 kr	285 600	68 600	-2 400	128 800	45,1	-5 400
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	-3 200	150 800	55,5	-5 600
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	-3 800	187 200	66,3	-5 800
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	-4 400	210 100	76,9	-5 800
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	-5 200	441 000	86,4	-6 000
700 000–800 000 kr	424 400	173 800	-5 400	390 100	91,9	-6 000
800 000–1 mill. kr	509 300	229 000	-5 600	477 700	93,8	-6 000
1 –2 mill. kr	548 500	406 600	-5 800	527 100	96,1	-6 000
2 –3 mill. kr	59 700	889 400	-5 800	57 300	96,0	-6 000
3 mill. kr og over	33 600	2 556 000	-5 600	31 200	92,9	-6 000
I alt	4 590 200	165 200	-3 600	2 897 000	63,1	-5 800

¹ Beløpene er avrundet til nærmeste 200 kroner.

² Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

³ Tall oppgis ikke ettersom antall personer er lavere enn SSBs minstegrense for en enkelt gruppe av personer.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 5 Anslåtte fordelingsvirkninger av å innføre et arbeidsfradrag på 31 818 kroner for alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser.¹ Sammenlignet med 2025-regler

Bruttoinntekt ²	Antall personer	Gjennom- snittlig skatt i referanse- alternativet. Kroner	Gjennom- snittlig endring i skatt. Kroner	Antall som får endring i skatt	Andel som får endring i skatt. Pst.	Gjennom- snittlig endring for de som får endring i skatt. Kroner
0–100 000 kr	307 800	1 000	0	n.a. ³	n.a. ³	n.a. ³
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	0	4 800	2,3	-3 600
200 000–250 000 kr	132 200	11 800	-1 200	39 900	30,2	-4 000
250 000–300 000 kr	200 900	18 000	-2 000	63 900	31,8	-6 000
300 000–350 000 kr	250 100	33 000	-2 000	83 800	33,5	-6 200
350 000–400 000 kr	288 100	51 200	-2 200	103 100	35,8	-6 200
400 000–450 000 kr	285 600	68 600	-2 800	128 800	45,1	-6 400
450 000–500 000 kr	271 800	85 800	-3 600	150 800	55,5	-6 600
500 000–550 000 kr	282 400	102 600	-4 400	187 200	66,3	-6 800
550 000–600 000 kr	273 300	118 200	-5 200	210 100	76,9	-6 800
600 000–700 000 kr	510 500	141 200	-6 000	441 000	86,4	-6 800
700 000–800 000 kr	424 400	173 800	-6 400	390 100	91,9	-7 000
800 000–1 mill. kr	509 300	229 000	-6 600	477 700	93,8	-7 000
1 –2 mill. kr	548 500	406 600	-6 600	527 100	96,1	-7 000
2 –3 mill. kr	59 700	889 400	-6 600	57 300	96,0	-7 000
3 mill. kr og over	33 600	2 556 000	-6 400	31 200	92,9	-7 000
I alt	4 590 200	165 200	-4 200	2 897 000	63,1	-6 800

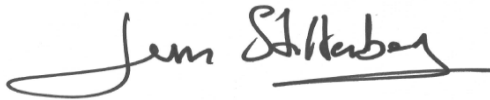
¹ Beløpene er avrundet til nærmeste 200 kroner.

² Omfatter samlet inntekt før skatt. Det vil si lønns-, nærings-, kapital-, trygde- og pensjonsinntekt samt andre skattepliktige og skattefrie ytelser.

³ Tall oppgis ikke ettersom antall personer er lavere enn SSBs minstegrense for en enkelt gruppe av personer.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Med hilsen

Jens Stoltenberg